

استان بیست و هفتم - نام این استان «شیکان» میباشد مساحتش سیصد و هفتاد و یک هزار و پانصد و نود و نه کیلو متر مربع است و عده نفوس این استان یک میلیون و نهصد و شصت و هشت هزار و یکصد و هشتاد و هفت نفر است، چهل و پنج شهر دارد مرکز آن شهر «شی چان» میباشد

استان بیست و هشتم - «شین جیان» است یعنی ترکستان چین. مساحت این استان یک میلیون و هشت صد و بیست و هشت هزار و چهار صد و هیجده کیلو متر مربع است، عده نفوس آن چهار میلیون و سیصد و شصت هزار و بیست نفر است؛ هشتاد شهر دارد و مرکز آن شهر «دی خوا» میباشد که بزبان ترکی این شهر را «ارم چی» میگویند.

استان بیست و نهم - «شی زن» است یعنی تبت. مساحتش یک میلیون و دو بیست و پانزده هزار و هفتصد و هشتاد و هشت کیلو متر مربع است، عده نفوس آن سه میلیون هفتصد و بیست و دو هزار و پانزده نفر است و مرکز این استان شهر «لاسا» میباشد. استان سی ام - «جزیره فرما» و جزیره های «پونخو» می باشد مساحت آن تقریباً چهل هزار کیلو متر مربع و عده نفوس پنج میلیون است این جزیره را تقریباً پنجاه سال قبل ژاپون از چین غصب کرده بود ولی بعد از جنگ اخیر به موجب پیمان قاهره که بین سه دولت جمهوری چین و بریتانیای کبیر و دولت امریکا منعقد شد به چین واگذار شد و فعلاً در تصرف دولت چین است و یک استان محسوب میشود مرکز آن شهر «جینون» میباشد.

جغرافیای طبیعی کشور چین

زمینهای مملکت پهناور چین در قسمت غرب از سطح دریا تقریباً هشت هزار و هشتصد و چهل متر بلند تر است رشته کوههای کشور چین از قسمت غرب از ترکستان چین و استان تبت شروع میشود مثل کوه «آرتای» و کوه «همالیا» و کوه «آسمان و کوه «کن لن» که بطرف شرق کشیده شده، کوه «کن لن» که یکی از کوههای بزرگ کشور چین است از شرق پاهیر شروع میشود و از ترکستان جنوبی چین می گذرد و به سه شعبه منقسم میشود که اغلب کوههای با عظمت کشور چین از این سه شعبه

کوه «کن لن» منشعب میشود کوهها در کشور چین بقدری زیاد است که شماره آنها بسی دشوار است.

در داخل کشور پنج کوه بزرگ است اول کوه «شون شن» که در وسط است دوم کوه شرقی موسوم است به «نای شن» سوم کوه جنوبی نام آن «خن شن» است چهارم کوه شمالی که اسم آن نیز «خن شن» است. پنجم کوه غربی که معروف است بنام «خواشن»

این کوههای پنجگانه مناظر بسیار زیبایی دارد. از قبیل چشمه ها جنگل ها و آبهای معدنی گرم و از هر نوع پرندگان در جنگلهای آنها هست.

سلاطین کشور با هیئت و زرا و اعیان کشور چین هر سالی در دو فصل بهار و پاییز یکی ازین کوهها میروند که از مناظر طبیعی و زیبایی آن و شکار کردن استفاده نمایند مخصوصاً کوه شرقی که معروف به «نای شن» است بسیار مناظر زیبایی دارد، مسافرین و سیاحان خارجی که بچین می آیند بر خود لازم میدانند که تا این کوه رفته منظره طبیعی آنرا از نزدیک مشاهده نمایند زیرا از بالای این کوه وقتی که بطلوع خورشید نگاه می کنند منظره عجیبی دارد که تا دیده نشود بوصف نیاید. کنفسیوز پیغمبر چینی که معروف است میگوید هر که بالای کوه (نای شن) رفته و منظره طلوع آفتاب را دید دنیا در نظرش بسیار حقیر و ناچیز نماید. یکی از کوههای مهم کشور چین کوهی است مشهور بنام کوه (لوشن) واقع در استان (جیان شی) تقریباً هزار و بانصد متر ارتفاع دارد و این کوه در نزدیک دریاچه (پویان خو) واقع است؛ راه آهن معروف (نن شون) از پائین این کوه میگذرد هر سال تابستان رئیس جمهور کشور چین و هیئت وزراء و سفراء و نمایندگان خارجی برای گذراندن اوقات خود برای خوبی آب و هوای آن بیالای این کوه میروند و سه ماه تابستان را بخوشی بر گذار میکنند.

برای ریاست جمهور و هیئت دولت کاخهای معظم و باغهای باصفائی در بالای این کوه ساخته و تهیه شده و هر یک از سفراء و نمایندگان خارجی کاخ با عظمت و باغ مخصوصی دارند. مراسلات و مواصلات بتوسط هواپیما و اتومبیل انجام مییابد

در بالای این کوه تمام وسائل راحتی مهیا و مخصوصاً وسائل ورزش از قبیل میدانهای فوتبال - باسکتبال - تنیس و استرخیهای شنا فراهم است دره های انبوه و پراز درخت این کوه و جنگلهای طبیعی که دارد برای شکار کردن بسیار مناسب است. این نکته را باید متذکر شوم که اغلب کوه های چین بر اثر چشمه های آب فراوان و مسطح بودن بالای آنها آباد است؛ جمعیت زیادی در قصبات و دهات بالای کوهها در تمام سال زندگی میکنند.

هفتم کوه (اومی شن) این کوه واقع در استان «سه جوان» است از سه رشته کوه تشکیل شده: کوه بزرگ، متوسط، کوچک - بزرگترین آنها سه هزار و سیصد متر ارتفاع دارد، در این کوه بزرگ «اومی شن» دوازده غار بزرگ و بیست و هشت غار کوچک است.

از پهن این کوه تا وسط آن ده هزار متر است و از وسط تا سر کوه هشتاد و چهار پیچ میخورد، در بالای این کوه غار بزرگ و مشهوری است بنام غار رعد و باران زیرا گاهی از آن غار ابر آمده و رعد و برق ایجاد میشود لذا بعضی از چینی های قدیم معتقد بودند که سر چشمه رعد و برق و باران از این غار است، در بالای این کوه قریه بزرگی است که دو سه هزار جمعیت دارد و نیز در بالای این کوه معابد با عظمت و زیبایی «بودا» قرار دارد؛ پیروان بودا در ظرف سال برای زیارت این معابد بی بالای این کوه میروند. «کوه در کشور چین بسیار است که بواسطه تطویل کلام از شرح و بسط آنها صرف نظر میشود.

رودخانه هادر کشور چین

رودخانه در کشور چین بقدری زیاد است و بهم پیوسته؛ مانند رگها در بدن انسانی؛ مشهورترین رودخانه هادر کشور چین بقرار زیر است.

اول - رود «یانگ تسیان» یا رودخانه بزرگ و طویل، این رودخانه از کوه «بابن خالا» که در استان «چین خای» واقع است سر چشمه میگردد و از غرب بطرف شرق در جریان است، طول این رودخانه سه هزار و سیصد و بیست کیلو متر (۵۹)

است که قریباً پانصد و پنجاه و يك فرسخ میشود و از هشت استان کشور چین عبور کرده بدریای شرق میریزد.

کشتی رانی در این رودخانه بواسطه اختلاف تندی و کندی جریان آب پنج گونه صورت میگیرد. از شانکای تا هانکو کشتی های بیست هزار تنی حرکت میکنند و از هانکو تا «ایچان» کشتی های ده هزار تنی تا پانزده هزار تنی در حرکتند و از ایچان تا «چونکینگ» وقت طغیان رودخانه کشتیهای ده هزار تنی و در حال عادی و بی آب رودخانه کشتیهای سه هزار تنی تا پنج هزار تنی رفت و آمد میکنند از چونکینگ تا «لوشین» در حال طوفانی کشتیهای پنجهزار و سه هزار تنی و در حال عادی و غیر طوفانی کشتیهای پانصد تنی شراعی در حرکتند و از لوشین تا نزدیک سرچشمه این رودخانه کشتیهای کوچک دویست تنی و کشتیهای بادی و شراعی حرکت میکنند. برای توضیح میگوئیم که کشتیهای بادی کشور چین در ظرفیت و بارگیری تا پانصد تن میرسند.

دوم - از رودخانه های معروف رودخانه ایست بنام «خوانخو» یعنی رودخانه زرد و این رودخانه نیز از غرب بطرف شرق در جریان است و نیز منبع این رودخانه از کوه «باین خالا» میباشد، طول این رودخانه چهار هزار و چهارصد کیلومتر است که تقریباً چهارصد و نود و يك فرسخ میشود و از هشت استان کشور چین میگذرد و چون آب این رودخانه بسیار سریع است و مسیرهای آن شیب و سرازیر برای کشتی رانی مناسب نیست فقط برای امور زراعتی از این رودخانه استفاده می شود مگر در بعضی از نقاط که کشتی رانی می شود، این رودخانه را در چین رودخانه یافی و سرکش می گویند و در انتها بدریای زرد میریزد.

سوم - رودخانه «جو جیان» است این رودخانه از استان «یون نان» سرچشمه گرفته از چهار استان میگذرد و بدریای جنوب میریزد طولش تقریباً دو هزار کیلومتر و خورده ایست این رودخانه برای کشتی رانی مناسب و خوب است.

چهارم - رودخانه «خه لون جیان» است، این رودخانه از کوه «کونت» که در مغولستان خارجی است شروع می شود و بطرف سیریبای کشورهای اتحاد جماهیر شوروی می رود و دهم رتبه بر میگردد با استان «خه لون جیان» و بارود «ار گونا» یکی شده